

МОНІТОРИНГ ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЯКОСТІ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ

«ХАРЧОВІ ТЕХНОЛОГІЇ»

першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

Мета дослідження – вивчення думок щодо рівня задоволеності якістю підготовки та навчання здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та відповідності освітньо-професійної програми «Харчові технології» їх запитам та потребам.

Метод дослідження – анонімне електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (*Google Форм*), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) за адресою <http://www.tsatu.edu.ua/vnutrishnja-systema-zabezpechennja-jakosti-vyschoji-osvity/onlajn-opytuvannja-stejholderiv-schodo-jakosti-osvity/>.

Цільова аудиторія – здобувачі вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (*окрім першого курсу*) за освітньо-професійною програмою «Харчові технології» ТДАТУ (респонденти).

Опитування респондентів було проведено в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** за двома анкетами: «якість освітньої програми» та «якість викладання навчальних дисциплін». Процедури, види та форми оцінювання повністю відповідають [Положенню про опитування учасників освітнього процесу в ТДАТУ](#).

Оцінку здійснювали за 5-бальною шкалою:

- 1 бал – якість відсутня;
- 2 бали – якість проявляється зрідка;
- 3 бали – якість проявляється на достатньому рівні;
- 4 бали – проявляється часто;
- 5 балів – якість проявляється практично завжди.

1. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

Всього опитано на сайті університету за *анкетой для здобувачів вищої освіти щодо якості освітньої програми* **42 респондента**, що склало **44%** від кількості здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» за ОПП «Харчові технології» (*перший курс опитування не проходить*). Результати було опрацьовано за допомогою програмного забезпечення Microsoft Excel (з допустимою похибкою вимірювання 0,1%).

Розподіл респондентів за курсами навчання наведено на рисунку 1.

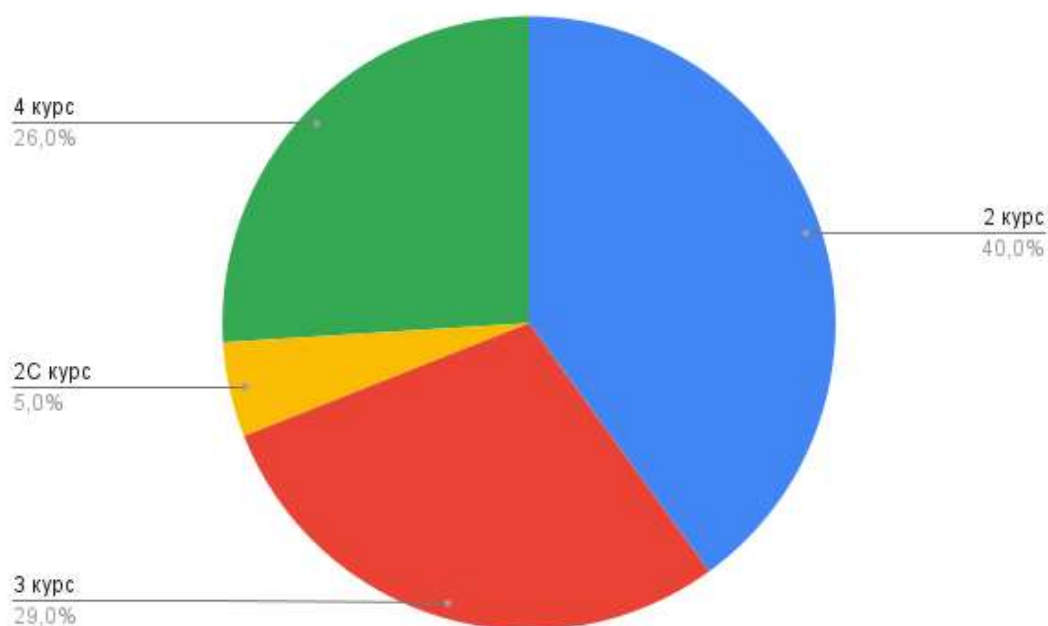

Рис. 1. Контингент респондентів (у відсотках)

Результати оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Харчові технології» представлено у таблиці 1.

Таблиця 1-Оцінювання здобувачами вищої освіти якості ОПП «Харчові технології» (у відсотках)

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
1	Задоволеність навчанням за обраною освітньою програмою	83,3	14,3	2,4	0	0
2	Зрозумілість мети, цілей і очікуваних результатів вивчення дисциплін	78,6	19,0	2,4	0	0
3	Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям	71,4	26,2	2,4	0	0
4	Актуальність освітньої програми у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі	83,3	14,3	2,4	0	0
5	Співвідношення теоретичної і практичної частини	85,7	11,9	2,4	0	0
6	Прозорість та чесність оцінювання знань	83,3	14,3	2,4	0	0
7	Використання викладачами сучасних педагогічних методів (майстер-класів, навчальних дискусій, мозкового штурму, тренінгів, ділових ігор тощо)	76,2	19,0	4,8	0	0
8	Спрямованість дисциплін на майбутню професію	83,3	14,3	2,4	0	0
9	Організація в цьому навчальному році дистанційного навчання	85,7	9,5	4,8	0	0

№ з/п	Критерій оцінювання	Бали				
		5	4	3	2	1
10	Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)	71,4	23,8	4,8	0	0
11	Залучення здобувачів вищої освіти до організації, проведення та участі у наукових і практичних заходах	76,2	21,4	2,4	0	0
12	Доступність графіків освітнього процесу та розкладів	88,1	9,5	2,4	0	0
13	Якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ	85,7	11,9	2,4	0	0

Вищі оцінки (максимальні відсотки за балом «5») здобувачі вищої освіти поставили за критеріями: «доступність графіків навчального процесу та розкладів» (88,1%), по 85,7% - «співвідношення теоретичної і практичної частини», «організація в цьому навчальному році дистанційного навчання», «якість методичних матеріалів дисциплін на освітньому порталі ТДАТУ».

Менші оцінки (мінімальні відсотки за балом «5») здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям», «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)».

Загальну оцінку якості ОПП «Харчові технології» здобувачами вищої освіти різних курсів представлено у таблиці 2. Вищі бали поставили здобувачі СВО «Бакалавр» 2 курсу (78,3% опитаних оцінили на 5 балів та 21,7% на 4 бали). Меншими балами оцінили якість ОПП здобувачі СВО «Бакалавр» 3 курсу (9% на 3 бали).

Таблиця 2 - Оцінювання якості ОПП «Харчові технології» здобувачами вищої освіти різних курсів (у відсотках)

№ з/п	Курс, на якому навчається здобувач ВО	Бали				
		5	4	3	2	1
1	2 курс	78,3	21,7	0	0	0
2	3 курс	78,8	12,2	9,0	0	0
3	4 курс	84,6	14,0	1,4	0	0

Інших пропозицій щодо покращання якості освіти та освітнього процесу в ТДАТУ здобувачі вищої освіти при опитуванні не запропонували.

2. АНКЕТА ЩОДО ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Якість викладання навчальних дисциплін першого та другого семестрів 2022-2023 навч. року за ОПІ «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти було оцінено респондентами за **11 критеріями**.

Аналіз **104 анкети за перший семестр** (таблиця 3) та **283 анкет за другий семестр** (таблиця 4) показав, що вони в цілому задоволені рівнем викладання дисциплін з середнім відсотком відвідуваності **71-90%**.

Таблиця 3 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 1 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		58,1	16,3	18,8	6,0	0,8
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	66,3	13,5	14,4	3,8	1,9
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, відокремлює важливі моменти	58,7	20,2	13,5	7,7	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	53,8	15,4	20,2	8,7	1,9
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	58,7	13,5	24,0	3,8	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	52,9	19,2	22,1	5,8	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		60,9	12,5	19,6	6,4	0,6
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	66,3	10,6	18,3	4,8	0
2	Пов'язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	54,8	15,4	21,2	7,7	1,0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	61,5	11,5	19,2	6,7	1,0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		62,5	12,5	21,8	3,2	0
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	64,4	9,6	24,0	1,9	0
2	Доступність та легкість зв'язку з викладачем	50	25,0	20,2	4,8	0
3	Доброчесність	73,1	2,9	21,2	2,9	0

Аналіз таблиці 3 показує, що респондентами в **1 семестрі 2022-2023 навч. року** оцінені найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4) в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «доброчесність».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) в I розділі оцінені критерії: «використовує сучасні та цікаві методи викладання»,

««дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти»; в **II розділі** – «пов’язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців»; в **III розділі** – «доступність та легкість зв’язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **1 семестру 2022-2023 навч. року** в **57** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендацій щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- менше читати з заготовленого тексту, більше своїх думок.

Таблиця 4 – Оцінювання якості викладання дисциплін здобувачами вищої освіти в 2 семестрі 2022-2023 навч. року (у відсотках)

№ поз	Критерії оцінювання	5	4	3	2	1
I. Методичний рівень занять (середнє значення)		66,6	22,5	9,9	1,0	0
1	Викладає матеріал зрозуміло, доступно, з поясненням складних позицій	68,6	21,2	9,2	1,1	0
2	Дотримується логічної послідовності у викладенні матеріалу, виокремлює важливі моменти	65,4	23,7	10,2	0,7	0
3	Використовує сучасні та цікаві методи викладання	62,2	24,0	12,7	1,1	0
4	Якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни на освітньому порталі	66,8	23,0	8,5	1,8	0
5	Ефективність організації дистанційного навчання	70	20,8	8,8	0,4	0
II. Теоретичний рівень занять (середнє значення)		70,4	19,6	9,2	0,8	0
1	Викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше	70,3	19,8	8,8	1,1	0
2	Пов’язує теоретичний матеріал з практичними завданнями майбутніх фахівців	69,6	19,8	9,9	0,7	0
3	Організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)	71,4	19,1	8,8	0,7	0
III. Ставлення до здобувачів вищої освіти(середнє значення)		76,9	15,0	7,5	0,5	0,1
1	Прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання	78,1	14,5	6,7	0,4	0,4
2	Доступність та легкість зв’язку з викладачем	73,9	17,0	8,1	1,1	0
3	Доброчесність	78,8	13,4	7,8	0	0

Аналіз таблиці 4 показує, що респондентами в **2 семестрі 2022-2023 навч. року** найвищими балами (максимальна сума відсотків за балами 5 і 4) оцінені в I розділі «**Методичний рівень знань**» наступні критерії якості: «ефективність організації дистанційного навчання»; в II розділі «**Теоретичний рівень занять**» - «організованість самостійної роботи (наявність завдань, методичних вказівок тощо)»; в III розділі «**Ставлення до здобувачів вищої освіти**» - «прозорість, зрозумілість і справедливість оцінювання».

Меншими балами (максимальна сума відсотків за балами 1 і 2) в I розділі оцінені критерії: «якість розміщених викладачем методичних матеріалів з дисципліни

на освітньому порталі»; в **II розділі** – «викладач на першому занятті чітко та зрозуміло пояснив які знання та компетентності я здобуду, розподіл балів, умови складання та перескладання заліку/екзамену та інше»; в **III розділі** – «доступність та легкість зв'язку з викладачем».

Загальні враження (задоволення) респондентів від вивчення навчальних дисциплін **2 семестру 2022-2023 навч. року** в **76** анкетах, де надані відповіді, як позитивні.

Рекомендації щодо покращення якості викладання науково-педагогічними працівниками від респондентів:

- більше цікавих відео і прикладів.

Висновки

На засіданні кафедри харчових технологій та готельно-ресторанної справи були розглянуті результати моніторингу оцінювання здобувачами вищої освіти якості освітньо-професійної програми «Харчові технології» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

1. На підставі проведеного дослідження серед здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти щодо якості освітньої програми «Харчові технології», яке відбувалося шляхом анонімного електронне анкетування за спеціально розробленим інструментарієм (Google Форм), розміщеним на офіційному web-сайті Таврійського державного агротехнологічного університету імені Дмитра Моторного (ТДАТУ) встановлено, що в цілому якість освітньої програми здобувачами оцінена на «відмінно» та «добре».

Менші оцінки (мінімальні відсотки за балом «5») здобувачами вищої освіти наступних критеріїв якості: «Відповідність отриманих результатів вивчення дисциплін заявленим в них цілям», «Організація наукових і практичних заходів професійної діяльності (конференції, тренінги, дискусії тощо)». З метою підвищення якості показників необхідно:

– сприяти активній участі викладачів, а також аспірантів у заходах, щодо модернізації змісту, форм, методів, засобів навчання та трансформації нових наукових ідей, інноваційних технологій і методик у освітньому процесі, що проводяться «Вищою школою педагогічної майстерності»;

– усвідомлюючи всі труднощі організації дистанційної роботи під час воєнного стану та, окрім можливостей формальної освіти, активно інформувати і пропагувати переваги неформальної та інформальної освіти серед здобувачів, а також розглянути умови зарахування окремих кредитів чи. навчальних дисциплін отриманих за такою освітою в ОПП «Харчові технології».

2. Здобувачами вищої освіти було оцінено якість викладання навчальних дисциплін високими балами за майже всіма критеріями. Для покращення якості викладання дисциплін, які отримали менші оцінки за критеріями, пропонується:

– використовувати новітні прийоми викладання (майстер-класи, навчальні дискусії, мозковий штурм, тренінги, ділові ігри тощо), пропонувати студентам нестандартні індивідуальні завдання, спрямовані на розвиток творчих,

комунікативних і дослідницьких навичок;

- активізувати діяльність науково-педагогічних працівників щодо вдосконалення електронних курсів для забезпечення дистанційних форм навчання;
- продовжувати враховувати потреби студентів, детальніше пояснювати проблемні питання під час вивчення дисципліни зацікавлюючи їх, використовуючи інноваційні методи і форми викладання, стимулюючи творчість здобувачів освіти.

Гарант ОПП «Харчові технології» за
першим (бакалаврським)
рівнем освіти
к.т.н., доцент

Тетяна КОЛІСНИЧЕНКО

Завідувачка відділу МЯОД ТДАТУ,
к.т.н., доцент

Радміла СКЛЯР